

Sergii Pianov
Third-Level Higher Education Applicant (Ph.D. Degree Applicant)
State Biotechnology University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6461-648X>

П'янов С.В.
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Державного біотехнологічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6461-648X>

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-639-3-45>

**INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES
IN THE TRAINING OF SPECIALISTS IN CORPORATE
GOVERNANCE AND INVESTMENT ACTIVITIES: EUROPEAN
EXPERIENCE AND THE UKRAINIAN PERSPECTIVE**

**ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
ФАХІВЦІВ З КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ДОСВІД І УКРАЇНСЬКА ПЕРСПЕКТИВА**

Підготовка фахівців з корпоративного управління та інвестиційної діяльності сьогодні виходить за межі класичного економічного навчання. Український фондовий ринок переживає період глибокої трансформації: змінюється структура власності, оновлюється законодавство, з'являються цифрові сервіси для реєстрації прав власності та голосування акціонерів [1]. Усе це вимагає нової логіки у формуванні компетентностей майбутніх фінансистів, юристів та управлінців. Інноваційні освітні технології покликані зробити цей процес більш гнучким, прикладним та наближеним до реалій сучасного ринку. Водночас цифровізація освіти – це не просто технічна зміна формату, а зміна підходів до мислення й навчання [8]. Головне завдання університетів – навчити студентів бачити взаємозв'язок між економічними рішеннями, корпоративними правами та технологічними змінами, які відбуваються у сфері інвестицій [5].

Розвиток фондового ринку в Україні проходить під впливом двох ключових чинників – цифровізації та європейської інтеграції. З одного боку, запроваджуються нові норми корпоративного управління, що орієнтовані на прозорість, захист прав акціонерів та використання електронних інструментів [2]. З іншого – сам ринок поступово переходить до електронних форматів функціонування: дистанційні загальні збори акціонерів, електронне розкриття корпоративної інформації, електронні сервіси Національного депозитарію [4].

Ця трансформація вимагає від майбутніх фахівців не тільки знання фінансових механізмів, а й розуміння правових та технологічних аспектів управління власністю. Університети мають готувати студентів до роботи в середовищі, де кожне корпоративне рішення реалізується через інформаційні системи, а права власності існують у вигляді електронних записів [1].

Варто також враховувати, що корпоративне управління перебуває на стику економіки та права, а отже, навчальні програми повинні поєднувати фінансову, юридичну та технологічну складові [7]. Такий міждисциплінарний підхід сприяє глибшому розумінню внутрішньої логіки корпоративних процесів, що особливо важливо у період активної трансформації ринку капіталу.

Депозитарна система – один з найменш помітних, але фундаментальних елементів фондового ринку. Саме через неї забезпечується реєстрація прав власності, виконання корпоративних дій та організація голосувань на загальних зборах [4]. Для фахівців з корпоративного управління це практичний майданчик, де економічна логіка стикається з правовими процедурами. Підготовка студентів має охоплювати вивчення депозитарної діяльності з двох сторін – як з боку самої установи (депозитарію чи депозитарної установи), так і з боку клієнта (емітента або інвестора). Такий підхід дозволяє зрозуміти внутрішню логіку ринку: як формуються розпорядження, як рухаються цінні папери, як реалізуються корпоративні права через систему обліку [3].

У сучасних освітніх програмах доцільно використовувати симуляційні модулі або навчальні кейси, що імітують процеси корпоративних дій – наприклад, дистанційне голосування акціонерів, обробку розпоряджень у депозитарній системі, виплату дивідендів тощо. Це не лише активізує навчання, а й дозволяє студентам побачити, як технічні операції впливають на правовий результат [9]. Досвід європейських університетів свідчить, що саме поєднання теоретичного навчання з цифровими симуляціями забезпечує формування сталих професійних навичок [6].

Підготовка фахівців у сфері корпоративного управління не може обмежуватися лише теорією. Сьогодні університетам потрібно активніше залучати до навчального процесу професійних учасників фондового ринку – інвестиційні фірми, депозитарні установи, компанії з управління активами. Саме вони можуть продемонструвати студентам реальні бізнес-процеси: від відкриття рахунків у цінних паперах до проведення корпоративних дій та забезпечення прозорості інвестиційних операцій.

Таке партнерство дає можливість створювати спільні навчальні модулі, проводити практичні тренінги й розробляти курси підвищення кваліфікації для викладачів. У європейських університетах цей підхід давно став нормою. Студенти залучаються до стажувань, беруть участь у спільних дослідницьких проектах, опановують цифрові сервіси управління активами.

Україні слід рухатись у тому ж напрямі. Поєднання інноваційних освітніх технологій – віртуальних лабораторій, аналітичних платформ, дистанційних тренінгів – із практичним досвідом професійних учасників фондового ринку створить більш повну картину корпоративного управління як міждисциплінарної галузі на стику економіки, права та технологій.

Висновки. Інноваційні освітні технології не просто модернізують навчальний процес. Вони формують нову модель професійної підготовки, у якій студенти розуміють ринок не з книжок, а зсередини його інституцій. Сьогодні важливо не лише навчити користуватися електронними сервісами, а й сформуванню у здобувачів бачення корпоративного управління як складної системи, де поєднуються фінансові інтереси, юридичні норми та технологічна інфраструктура. Європейський досвід показує, що інтеграція освіти, бізнесу та технологій дає найкращий результат. Українські університети мають шанс використати ці підходи для формування нового покоління фахівців, здатних діяти у цифровій економіці, мислити стратегічно й ефективно керувати інвестиційними процесами.

Література:

1. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text> (дата звернення: 19.10.2025)
2. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 19.06.2020 № 738-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text> (дата звернення: 19.10.2025)
3. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації: НКЦПФР. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/kodeks-korporatyvnoho-upravlinnia-kliuchovi-vymohu-i-rekomendatsii/> (дата звернення: 19.10.2025)
4. Положення про провадження депозитарної діяльності: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23.04.2013 № 735. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1084-13#Text> (дата звернення: 19.10.2025)
5. Жукова Т.А., Черновол Є.О., Різак Г.В. Стратегії адаптації та розвитку вищої освіти у післявоєнний період: аналіз інноваційних підходів, їх вплив на якість освіти та результати вищої освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 3 (37). С. 210–222. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3\(37\)-210-222](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3(37)-210-222)
6. Кондрашова О.В., Дещенко О.М., Ходикіна Ю.Ю. Передові інновації в навчанні soft skills: Перспективи та прогнози для вищої освіти України. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 8. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13131756>
7. Криштанович М.Ф., Стоділко, Д.-М.Ю. Досвід вищої освіти в провідних країнах світу. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 13 (2024). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14268950>
8. Моторіна В.Г., Різак Г.В., Небеленчук І.О. Педагогічні стратегії впровадження штучного інтелекту в освітній процес закладів вищої освіти України. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 9 (27). С. 937–951. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9\(27\)-937-951](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9(27)-937-951)
9. Самусь Т.В., Геревенко А.М., Островська-Бугайчук І. М. Вплив сучасних освітніх технологій на підготовку фахівців у професійній освіті України. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 13 (2024). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14561853>